

การศึกษาผลกระทบโครงการชลประทานน้ำอน จังหวัดสกลนคร

นายสุทธิจิตต์ จินตยานนท์

005644

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการผัง เมืองมหาบัณฑิต

ภาควิชาผัง เมือง

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๒๕

ISBN 974-561-491-2

THE IMPACT STUDY OF LAM NAM OON IRRIGATION PROJECT

SAKON NAKHON PROVINCE

Mr. Sudthichitt Chintayananda

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

For the Degree of Master of Planning

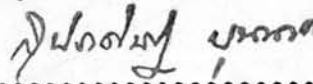
Graduate School

Chulalongkorn University

1982

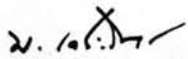
หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาผลกระทบโครงการชลประทานน้ำอูน จังหวัดสกลนคร
โดย นายสุทธิจิตต์ จินตยานนท์
ภาควิชา ผังเมือง สาขาการวางแผนภาค
อาจารย์ที่ปรึกษา ดร.ไพรัตน์ เตชะรินทร์
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุวัฒนา ธาตานิติ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

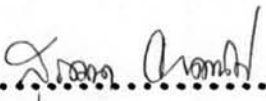

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประดิษฐ์ ชุนนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.เกียรติ จิตวง)

.....กรรมการ
(ดร.ไพรัตน์ เตชะรินทร์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.อมรา พงศาพิชญ์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุวัฒนา ธาตานิติ)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาผลกระทบโครงการชลประทานน้ำอูน จังหวัดสกลนคร
ชื่อนิสิต นายสุทธิจิตต์ จินตยานนท์
อาจารย์ที่ปรึกษา ดร.ไพรัตน์ เดชะรินทร์ และ
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุวัฒนา ธาตานิติ
ภาควิชา ผังเมือง สาขา การวางแผนภาค
ปีการศึกษา ๒๕๒๕

บทคัดย่อ

โครงการชลประทานน้ำอูน เป็นโครงการพัฒนาแหล่งน้ำโครงการหนึ่งของกรมชลประทาน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีพื้นที่โครงการประมาณ ๒๐๓,๐๐๐ ไร่ และพื้นที่ชลประทานประมาณ ๑๘๓,๘๐๐ ไร่ ตัวเขื่อนตั้งอยู่ที่บ้านหนองบัว อำเภอพังโคน จังหวัดสกลนคร วัตถุประสงค์ในการก่อสร้างเพื่อแก้ไขปัญหาน้ำท่วมในพื้นที่บางส่วนของอำเภอพังโคน อำเภอพรรณานิคม และอำเภอเมืองสกลนคร รวมทั้งการจัดหาน้ำให้เพียงพอกับการเพาะปลูก โดยเริ่มทำการก่อสร้างเมื่อปี ๒๕๑๐-๒๕๑๖ และสามารถส่งน้ำให้แก่พื้นที่บางส่วนในเขตโครงการได้ในปี ๒๕๑๔ วิทยานิพนธ์นี้มุ่งที่จะศึกษาผลกระทบของโครงการชลประทานน้ำอูนที่มีต่อประชากรทั้งทางด้านกายภาพ เศรษฐกิจ และสังคม โดยทำการศึกษาด้วยวิธีการวิจัย เอกสารและการเก็บข้อมูลภาคสนาม

จากการศึกษาพบว่า โครงการชลประทานน้ำอูนมีส่วนทำให้เกิดเปลี่ยนแปลงในพื้นที่ที่ได้รับโครงการชลประทานทั้งทางกายภาพ เศรษฐกิจ และสังคม กล่าวคือ

การเปลี่ยนแปลงทางกายภาพ จากการเปรียบเทียบสภาพการใช้ที่ดินปี ๒๕๑๕ และ ๒๕๑๘ พบว่า ในปี ๒๕๑๘ เกษตรกรมีการใช้ที่ดินเพื่อการปลูกข้าวเพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๑๕ ประมาณร้อยละ ๒๑ และจากการพิจารณาค่าความสัมพันธ์ของพื้นที่ถือครองเพื่อการทำนาและพื้นที่ชลประทาน พบว่าการเพิ่มขึ้นของจำนวนพื้นที่ถือครอง และการเพิ่มขึ้นของพื้นที่ชลประทานมีความสัมพันธ์ค่อนข้างสูง แสดงให้เห็นว่าการชลประทานมีส่วนทำให้เกิดการขยายพื้นที่เพาะปลูก ในเขตพื้นที่โครงการยังมีโครงการปรับปรุงพื้นที่โดยการจัดรูปที่ดิน และการสร้างคันคูน้ำเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของระบบการชลประทานในการระบายน้ำไปสู่พื้นที่เพาะปลูกได้อย่างทั่วถึง

การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม ผลจากการขยายพื้นที่ปลูกข้าวประกอบด้วย การมีระบบชลประทานทำให้เกิดผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่สูงขึ้น ทำให้ผลผลิตข้าวในปี ๒๕๒๓ เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๑๕ ประมาณร้อยละ ๑๓๖.๕ และมูลค่าการผลิตเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ ๒๒๖ สาเหตุที่ทำให้ผลผลิตเพิ่มขึ้นนี้เนื่องจากผลผลิตข้าวต่อไร่เพิ่มสูงขึ้นและมีการขยายพื้นที่ปลูกข้าว เมื่อศึกษาถึงผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ ได้แก่ รายได้สุทธิทางการเกษตรปรากฏว่า ในปี ๒๕๒๒ เกษตรกรมีรายได้ลดลงจากปี ๒๕๑๘ ประมาณ ๗๐๐ บาท และรายได้สุทธิดังกล่าวต่ำกว่ารายได้สุทธิของภาคตะวันออกเฉียงเหนือประมาณ ๓ เท่า ทั้งนี้เนื่องจากต้นทุนการผลิตทางการเกษตรเพิ่มขึ้นจากเดิมประมาณ ๒ เท่า

การเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดขึ้นในเขตโครงการ เกษตรกรมีการยอมรับการใช้เทคโนโลยีทางการเกษตร ไม่ว่าจะเป็นการปลูกพืชฤดูแล้ง การใช้เมล็ดพันธุ์ และการใช้ปุ๋ย เป็นต้น นอกจากนี้เกษตรกรมีความยินดีที่จะร่วมในโครงการพัฒนาหมู่บ้านที่จะมีในอนาคตอีกด้วย สาเหตุที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงนี้อาจจะเนื่องมาจากในเขตพื้นที่มีการรวมกลุ่มกิจกรรม การสาธิตและการฝึกอบรม และการที่เกษตรกรสามารถติดต่อกับชุมชนระดับเมืองได้สะดวกก็เป็นได้

อย่างไรก็ตามผลของการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวก็ไม่ได้เป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ เพราะผลผลิตข้าวเฉลี่ยต่อไร่ถึงแม้ว่าจะสูงกว่าในช่วงก่อนมีการชลประทาน แต่มีปริมาณต่ำกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ และเกษตรกรไม่ได้รับกำไรจากการผลิต ซึ่งมีสาเหตุจากปัญหาทางกายภาพ ได้แก่ ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ การกระจายน้ำไปสู่พื้นที่เพาะปลูกยังไม่ทั่วถึง และปัญหาทางเศรษฐกิจสังคม ได้แก่ ต้นทุนการผลิตสูงมากจนทำให้เกษตรกรไม่กล้าและไม่มีความพร้อมที่จะลงทุน ราคาผลผลิตต่ำและตลาดในการรับซื้อผลผลิตไม่กว้างขวาง เกษตรกรบางรายยังมีทัศนคติการปลูกพืชแบบเก่าอยู่ และการสนับสนุนของทางราชการทำได้ในวงจำกัด

ผลจากการวิจัยได้เสนอแนะการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ซึ่งอยู่ที่การกำหนดปัจจัยที่ทำให้การพัฒนาการเกษตรเจริญรุดหน้าไปได้อย่างรวดเร็ว ได้แก่ การตลาด ความรู้ทางการผลิตแบบใหม่ การสนับสนุนปัจจัยการผลิตและสินเชื่อ การสร้างแรงจูงใจให้เกษตรกร และการขนส่งผลผลิต ทั้งนี้โดยการส่งเสริมทางการศึกษา การให้หลักประกันในการผลิต การปรับปรุงและขยายพื้นที่เพาะปลูก การวางแผนพัฒนาการเกษตร และการจัดตั้งกลุ่มอย่างจริงจัง นอกจากนี้แล้วได้เสนอแนะให้มีการศึกษาต่อในเรื่องของโครงการพัฒนาชนบทแบบผสมผสานในบริเวณโครงการชลประทานน้ำอูน เพื่อความสมบูรณ์ในการพัฒนาพื้นที่แห่งนี้ต่อไป

Thesis Title The Impact Study of Lam Nam Oon Irrigation Project
 Sakon Nakhon Province
Name Mr. Sudthichitt Chintayananda
Advisors Dr.Pairat Decharin
 Assistant Professor Suwattana Thadaniti
Department Urban Planning Major Regional Planning
Academic Year 1982

ABSTRACT

The Lam Nam Oon Irrigation Project is a project of the Royal Irrigation Department, Ministry of Agriculture and Cooperatives. The project covers an area of approximately 203,000 rai while the irrigated area covers approximately 183,800 rai. The diversion dam is situated at Ban Nong Bua, Amphoe Phang Khon, Sakon Nakhon. The objective of this project is to solve flooding problems in Amphoe Phang Khon, Amphoe Phanna Nikhom, and Amphoe Muang Sakon Nakhon in addition to the provision of sufficient water for cultivation. The construction lasted between 1967 and 1973 while the distribution of water to certain area of the project began in 1975.

The objective of this thesis is to study the impact of the Lam Nam Oon Irrigation Project on the population from physical, economic and social aspects. The study involves the review of existing documents as well as through the collection of field data. The study reveals that the Lam Nam Oon Irrigation Project is partly responsible for the changes in the irrigated area in all physical, economic and social aspects. These changes are as follows:

Physical changes. A comparison of land use conditions between 1972 and 1976 reveals that in 1976 the area for cultivating paddy had increased by 21 % of that in 1975. An examination of the relationship between the land holding for farming and the irrigated area reveals that the increase of land holding and the increase of irrigated land are highly correlated. This illustrates the fact that irrigation is partly responsible for the expansion of farm land. Besides, within the irrigated area

there are land improvement projects which include land consolidation, and the construction of ditches and dikes in order to increase the efficiency of the irrigation system.

Economic and Social Changes. A consequence of the expansion of the paddy cultivation area as well as the existence of the irrigation system is the higher yield per rai. The volume of paddy produced in 1980 is higher than that of 1972 by 136.9 % while the value increased by 226 %. The explanations for the increase of production include the higher yield per rai and the expanded area for cultivation. A study on the economic returns that is, the net income of agriculturer reveals that the income of agriculture in 1979 is 700 baht lower than that of 1975. This net income, however, is about a half of the average net income of the North East because of the value of the input which increased by two folds.

The social changes which occurred because of this project are as follows. Agriculturers now accept new technology for agriculture such as dry season cultivation, the use of suitable seeds, and the use of fertilizer. Besides, agriculturers are willing to participate in village development projects which will to be place in the near future. An explanation of this change might be the formation of activity groups in the area, the demonstration and training, as well as the ability to communicate with urban population conveniently.

However, the results of these changes do not seem to conform with the determined target. Although the average rice yield per rai might be higher than the yield prior to the project, the overall volume is still lower than the determined target. Furthermore, agriculturers do not receive much benefit from the production because of the physical problems which include the poor soil and the incomplete distribution of water. Socio economic problems are also apparent, for instance, the investment required to initiate production is too high for agricultures, the low price of production, and the limited market. Some agriculturers still follow the traditional method of cultivation and support from the Government is still limited.

The results of this research also recommend the solution to these problems. These include the determination of factors which are responsible for rapid agricultural development such as marketing, modern technology, the promotion of factors of production and credit, the incentives for agriculturiers, and the transportation of products. These must also be supplemented by the promotion of education, the security in production, the expansion and improvement of the cultivation area, the agricultural development plan and the establishment of serious activity groups. In addition, it is recommended that further studies should be persued on the integrated rural development in the Lam Nam Oon Irrigation Project area in order to accomplish a complete development processes in this area.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ณ
รายการตารางประกอบ	เส
รายการแผนภูมิและแผนที่ประกอบ	ศ
บทที่	
๑ บทนำ	
ตอนที่ ๑	
ปัญหาความยากจนในชนบท	๑
ความเป็นมาของโครงการชลประทานน้ำอุ่น	๕
วัตถุประสงค์และขอบเขตการวิจัย	๙
วิธีดำเนินการวิจัย	๙
แหล่งที่มาของข้อมูล	๑๐
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	๑๐
ข้อจำกัดในการวิจัย	๑๑
ตอนที่ ๒	
แนวความคิดและผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๑๔
ความหมายของคำที่ใช้ในการวิจัย	๒๗
บทที่	
๒ สภาพทั่วไป	
สภาพทั่วไปของจังหวัดสกลนคร	
ที่ตั้ง	๓๒
ลักษณะภูมิประเทศ	๓๒

หน้า

ลุ่มน้ำ

๓๓

เขตการปกครอง

๓๕

สภาพทั่วไปของพื้นที่โครงการ

ที่ตั้ง

๓๗

ลักษณะภูมิประเทศ

๔๐

เส้นทางคมนาคม

๔๖

ลักษณะภูมิอากาศ

๔๙

ลักษณะของดิน

๕๖

สมรรถนะของดินและความเหมาะสมของที่ดินในการปลูกข้าว

๖๑

สมรรถนะของดินและความเหมาะสมของที่ดินในการปลูกพืชไร่

๖๕

การใช้ที่ดิน

๗๐

ประชากร

๘๑

การถือครองที่ดินและขนาดเนื้อที่ถือครอง

๘๐

การเกษตร

๘๕

รายได้และรายจ่ายของเกษตรกร

๑๐๒

สรุป

๑๐๙

บทที่

๓ การดำเนินงานของโครงการชลประทานน้ำอูน

การชลประทาน

๑๑๑

การปรับปรุงพื้นที่

๑๑๘

การปรับปรุงวิธีการผลิต

๑๒๓

ระบบการพาณิชย์ที่เกี่ยวข้อง

๑๒๔

บทที่	หน้า
๔ การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในพื้นที่อันเนื่องมาจากการดำเนินงานโครงการชลประทานน้ำอูน	
ตอนที่ ๑	
การเปลี่ยนแปลงทางกายภาพและการตั้งถิ่นฐานของประชากร	๑๒๘
การเปลี่ยนแปลงทางกายภาพ	
ลักษณะการใช้ที่ดินปี ๒๕๑๕	๑๒๘
การเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดิน	๑๓๔
การเปลี่ยนแปลงประชากร	
ขนาดของประชากร	๑๔๘
ความหนาแน่นประชากร	๑๕๒
ตอนที่ ๒	
การพิจารณาผลของโครงการชลประทานที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในเรื่องการผลิตและสภาพความเป็นอยู่ของเกษตรกร	
การเปลี่ยนแปลงด้านการผลิต	
การปลูกข้าวนาปี	๑๗๑
การปลูกพืชฤดูแล้ง	๑๘๔
การเปลี่ยนแปลงรายได้-รายจ่ายทางการเกษตร	
รายได้จากการเกษตร	๒๐๑
รายจ่ายทางการเกษตร	๒๑๓
วิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพทางเศรษฐกิจจากการผลิตทางการเกษตร	๒๑๗
การเปลี่ยนแปลงการใช้ปัจจัยการผลิตและระบบการผลิต	
การใช้ปัจจัยการผลิตปุ๋ย เมล็ดพันธุ์ ยาฆ่าแมลง	๒๒๔
วิธีการใช้น้ำชลประทาน	๒๒๙

		หน้า
	การปลูกพืชฤดูแล้ง	๒๓๒
	ปัจจัยที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการใช้ปัจจัย	๒๓๓
	การผลิตและระบบการผลิต	
	สรุป	๒๔๓
บทที่		
๕	สภาพปัญหาของโครงการชลประทานน้ำอุ่น	๒๔๗
	ปัญหาทางกายภาพ	๒๕๒
	ปัญหาทาง เศรษฐกิจและสังคม	๒๖๒
	สรุป	๒๗๔
บทที่		
๖	บทสรุปและข้อ เสนอแนะ	๒๗๖
	บรรณานุกรม	๒๙๑
	ประวัติ	๒๙๖

รายการตารางประกอบ

ตาราง		หน้า
๑-๑	พื้นที่ปลูกข้าวและผลผลิตที่เสียหายจากน้ำท่วม	๖
๒-๑	พื้นที่อำเภอ ตำบล และจำนวนหมู่บ้านที่อยู่ในเขตโครงการชลประทาน น้ำอูน	๓๖
๒-๒	ปริมาณน้ำฝนเป็นรายเดือน พ.ศ.๒๕๑๕-๒๕๒๒	๕๐
๒-๓	เปรียบเทียบปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยของภาคต่าง ๆ ของจังหวัดสกลนคร และของโครงการชลประทานน้ำอูน ปี ๒๕๑๖-๒๕๑๙	๕๒
๒-๔	สถิติอุทกภัยสูงสุดและต่ำสุดปี พ.ศ.๒๕๑๖-๒๕๒๐	๕๔
๒-๕	สมรรถนะของดินและความเหมาะสมของที่ดินในการปลูกข้าว	๖๒
๒-๖	สมรรถนะของดินและความเหมาะสมของที่ดินในการปลูกพืชไร่	๖๗
๒-๗	การใช้ที่ดินจังหวัดสกลนคร ๒๕๑๙	๗๑
๒-๘	การใช้ที่ดินระดับอำเภอในเขตโครงการชลประทานน้ำอูน ปี ๒๕๑๙	๗๔
๒-๙	แสดงร้อยละของการใช้ที่ดินบางประเภทในเขตโครงการชลประทาน น้ำอูน เปรียบเทียบการใช้ที่ดินของจังหวัดปี ๒๕๑๙	๗๗
๒-๑๐	การใช้ที่ดินของครัวเรือนเกษตรกรในเขตโครงการ	๘๐
๒-๑๑	จำนวนประชากรในเขตโครงการชลประทานน้ำอูน	๘๒
๒-๑๒	ค่าดัชนีการรวมตัวประชากรปี ๒๕๒๓	๘๘
๒-๑๓	จำนวนสมาชิกในครัวเรือนแยกตามอายุและเพศ	๘๙
๒-๑๔	การถือครองที่ดินของเกษตรกร	๙๑
๒-๑๕	รูปแบบการถือครองที่ดิน	๙๑
๒-๑๖	ขนาดเนื้อที่ถือครองของเกษตรกร	๙๓
๒-๑๗	หนังสือสำคัญในการเป็นเจ้าของที่ดิน	๙๔
๒-๑๘	จำนวนครัวเรือนเกษตรกรที่ปลูกพืชต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละของครัวเรือน เกษตรกรทั้งหมด	๙๖
๒-๑๙	ผลผลิตเฉลี่ยของข้าวและพืชต่าง ๆ ในเขตโครงการ	๙๘

ตาราง		หน้า
๒-๒๐	การใช้แรงงานทางการเกษตรภายในครัวเรือน	๑๐๑
๒-๒๑	ประเภทของรายได้จากการเกษตรต่อครัวเรือนปี ๒๕๑๔	๑๐๓
๒-๒๒	ประเภทของรายได้นอกเกษตรต่อครัวเรือนปี ๒๕๑๔	๑๐๔
๒-๒๓	ประเภทค่าใช้จ่ายในการเกษตรเฉลี่ยต่อครัวเรือนปี ๒๕๑๔	๑๐๗
๒-๒๔	ประเภทค่าใช้จ่ายในครัวเรือนปี ๒๕๑๔	๑๐๘
๓-๑	พื้นที่ของโครงการและพื้นที่ชลประทานแยกรายตำบล	๑๑๓
๓-๒	พื้นที่ชลประทานปี ๒๕๒๑-๒๕๒๓	๑๑๖
๓-๓	พื้นที่เขตเกษตรชลประทาน โครงการชลประทานน้ำอูน	๑๒๒
๔-๑	การใช้ที่ดินในเขตที่ได้รับการชลประทานเปรียบเทียบปี ๒๕๑๔, ๒๕๑๔/๒๐	๑๓๑
๔-๒	การใช้ที่ดินปี ๒๕๑๔ ในพื้นที่โครงการชลประทานน้ำอูนที่ได้รับการ ชลประทานในปี ๒๕๒๓ (หน่วย : ไร่)	๑๓๓
๔-๓	การใช้ที่ดินปี ๒๕๑๔ ในพื้นที่โครงการชลประทานน้ำอูนที่ได้รับการ ชลประทานปี ๒๕๒๓	๑๔๐
๔-๔	เปรียบเทียบการใช้ที่ดินประเภทต่าง ๆ ในเขตที่ได้รับการชลประทาน ปี ๒๕๑๔ และ ๒๕๑๔/๒๐ (หน่วย : ไร่)	๑๔๓
๔-๕	เปรียบเทียบอัตราการเกิดระดับตำบลปี ๒๕๑๔ และ ๒๕๒๓	๑๔๓
๔-๖	พื้นที่และประชากร : ระดับตำบลและพื้นที่ที่อยู่ในเขตโครงการ ชลประทานน้ำอูน	๑๕๔
๔-๗	ขนาดและความหนาแน่นประชากรในเขตโครงการชลประทานน้ำอูน ปี ๒๕๑๔ และ ๒๕๒๒	๑๕๕
๔-๘	พื้นที่ถือครองในเขตที่ได้รับจากโครงการชลประทานน้ำอูนปี ๒๕๒๓ เปรียบเทียบปี ๒๕๑๔	๑๖๐
๔-๙	พื้นที่ชลประทานและพื้นที่ถือครองเพื่อการทำนา	๑๖๔
๔-๑๐	พื้นที่ถือครองเพื่อการปลูกข้าวและจำนวนประชากร	๑๖๖

ตาราง		หน้า
๔-๑๑	ขนาดพื้นที่ถือครองเพื่อการทำนา พื้นที่ชลประทานและขนาดประชากร	๑๖๔
๔-๑๒	การปลูกพืชประจำปี ๒๕๒๓ ข้อมูลระดับตำบล เฉพาะหมู่บ้านที่อยู่ใน เขตชลประทานน้ำอูน	๑๗๒
๔-๑๓	แสดงพื้นที่ปลูกข้าวเจ้าและข้าวเหนียวของอำเภอในเขตโครงการ ชลประทานปี ๒๕๒๓	๑๗๓
๔-๑๔	เปรียบเทียบผลผลิตข้าวเฉลี่ยต่อไร่ในเขตโครงการชลประทานน้ำอูน ปี ๒๕๑๔-๒๕๒๓ (ข้าวนาปี)	๑๗๗
๔-๑๕	ผลผลิตข้าวในเขตที่ได้รับน้ำจากโครงการชลประทานน้ำอูนในปี ๒๕๒๓ เปรียบเทียบปี ๒๕๑๔	๑๗๘
๔-๑๖	มูลค่าผลผลิตข้าวในเขตที่ได้รับน้ำจากโครงการชลประทานน้ำอูนในปี ๒๕๒๓ เปรียบเทียบกับปี ๒๕๑๔	๑๘๒
๔-๑๗	พื้นที่ชลประทานและพื้นที่เป้าหมายเพาะปลูกรายปี	๑๘๔
๔-๑๘	พื้นที่ชลประทานของแต่ละตำบลแยกรายปี	๑๘๖
๔-๑๙	พื้นที่ชลประทาน พื้นที่เป้าหมาย และพื้นที่ปลูกจริง แยกรายปี	๑๘๒
๔-๒๐	พื้นที่ปลูกแยกประเภทเป็นรายปี	๑๘๓
๔-๒๑	มูลค่าผลผลิตแยกประเภท แยกรายตำบล รายปี (บาท)	๑๘๗
๔-๒๒	ผลผลิตรวมของพืชที่ปลูกทั้งโครงการ	๑๘๘
๔-๒๓	มูลค่ารวมแยกรายตำบล แยกรายปี	๒๐๒
๔-๒๔	เปรียบเทียบมูลค่าการผลิตข้าวต่อครัวเรือนในเขตพื้นที่ที่ได้รับการ ชลประทานแล้วปี ๒๕๑๔ และ ๒๕๒๓	๒๐๓
๔-๒๕	พื้นที่ปลูกพืชในเขตโครงการชลประทานน้ำอูนที่ได้รับการชลประทานแล้ว ปี ๒๕๒๓	๒๐๖
๔-๒๖	เปรียบเทียบรายได้ที่เป็นเงินสดทางการเกษตรของเกษตรกรปี ๒๕๑๔ และ ๒๕๒๓	๒๐๗
๔-๒๗	เปรียบเทียบรายได้ที่เป็นเงินสดจากการปลูกพืช แยกตามประเภทการ ชลประทานปี ๒๕๑๔ และ ๒๕๒๒	๒๑๐

ตาราง		หน้า
๔-๒๔	เปรียบเทียบรายได้ที่เป็นเงินสดจากการเกษตรแยกตามประเภทพื้นที่ล้งน้ำปี ๒๕๑๔ และ ๒๕๒๒	๒๑๒
๔-๒๕	เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายในการปลูกพืชในเขตพื้นที่ชลประทานปี ๒๕๑๔ และ ๒๕๒๒	๒๑๔
๔-๓๐	เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงสัตว์ แยกตามประเภทพื้นที่ล้งน้ำปี ๒๕๑๔ และ ๒๕๒๒	๒๑๖
๔-๓๑	รายได้สุทธิทางการเกษตรแยกตามประเภทพื้นที่ชลประทานปี ๒๕๑๔, ๒๕๒๒	๒๑๘
๔-๓๒	พื้นที่ชลประทาน พื้นที่ถือครอง พื้นที่เก็บเกี่ยว ผลผลิตรวม	๒๒๐
๔-๓๓	รายได้ที่เป็นเงินสดสุทธิทางการเกษตรเปรียบเทียบระหว่างรายได้เฉลี่ยของประเทศของภาคตะวันออกเฉียงเหนือและในเขตโครงการปี ๒๕๑๔-๒๕๒๒	๒๒๒
๔-๓๔	ค่าใช้จ่ายปลูกพืชในระดับเกษตรกรปฏิบัติปี ๒๕๒๓ (หน่วย : ไร่)	๒๒๔
๔-๓๕	คะแนนความต้องการเฉลี่ยของหัวหน้าครัวเรือน เรียงตามลำดับความต้องการเฉลี่ยรวม	๒๒๔
๔-๓๖	การติดต่อกับชุมชนนอกหมู่บ้าน	๒๔๐
๔-๓๗	ความคิดเห็นการมีส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้าน	๒๔๑
๔-๓๘	ประเภทของการมีส่วนร่วม	๒๔๑
๔-๓๙	การมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษาคลองชลประทาน	๒๔๒
๔-๔๐	ประเภทของการมีส่วนร่วม	๒๔๒
๕-๑	ผลผลิตข้าวเฉลี่ยต่อไร่ในเขตโครงการแยกตามประเภทการพัฒนาพื้นที่เปรียบเทียบกับผลผลิตจากการคาดประมาณ	๒๔๔
๕-๒	ความแตกต่างผลผลิตที่ผลิตได้กับผลผลิตที่คาดประมาณ (หน่วย : ๕)	๒๔๔
๕-๓	ผลผลิตเฉลี่ยของข้าวนาปีแปลงเกษตรกร (ก) และแปลงทดสอบเพิ่มผลผลิตข้าวในนาเกษตรกร (ข) ในเขตโครงการชลประทานน้ำอูนปี ๒๕๒๓	๒๔๖

ตาราง		หน้า
๔-๔	ผลผลิตเฉลี่ยของข้าวนาปรังแปลงเกษตรกร (ก) และแปลงทดสอบ เพิ่มผลผลิตข้าวในนาเกษตรกร (ข) ในเขตโครงการชลประทาน น้ำอูนปี ๒๕๒๓	๒๕๗
๔-๕	ผลกระทบทางการเงินของเกษตรกรในเขตจัดรูปที่ดินและเขตคันคูน้ำ	๒๖๔
๔-๖	เปรียบเทียบรายได้สุทธิที่เป็นเงินสดทางการเกษตรระหว่างค่าการ คาดประมาณและจากข้อมูลระดับหมู่บ้านปี ๒๕๒๒	๒๗๑
๔-๗	เปรียบเทียบความคิดเห็นของเกษตรกรที่มีต่อปัญหาการผลิตทางการ เกษตรปี ๒๕๑๘, ๒๕๒๓	๒๗๓

แผนภูมิ

แผนภูมิที่		หน้า
๑-๑	แนวความคิด เกี่ยวกับช่องว่างของผลผลิต	๑๗
๑-๒	ความแตกต่างของผลผลิตซึ่งมีสาเหตุจากข้อจำกัดทาง เศรษฐกิจสังคม และข้อจำกัดทางสภาพแวดล้อม	๑๘
๑-๓	อุปสรรคหรือข้อจำกัดในการ เพิ่มผลผลิตข้าวในประเทศฟิลิปปินส์	๒๑
๒-๑	ปริมาณน้ำฝน เป็นราย เดือนในเขตโครงการชลประทานน้ำอูน	๕๑
๒-๒	ปริมาณน้ำฝน เฉลี่ย เปรียบ เทียบระหว่างภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง จังหวัดสกลนครและเขตโครงการชลประทานน้ำอูน	๕๓
๒-๓	อุณหภูมิสูงสุดและต่ำสุดของจังหวัดสกลนคร ปี ๒๕๑๖-๒๕๒๐	๕๕
๒-๔	สัดส่วนการใช้ที่ดินจังหวัดสกลนคร	๗๒
๒-๕	เปรียบเทียบการใช้ที่ดินบางประเภทของจังหวัดสกลนครและในเขตโครงการชลประทานน้ำอูน ปี ๒๕๑๔	๗๔
๔-๑	ความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่ถือครองและพื้นที่ชลประทาน	๑๖๕
๔-๒	ความสัมพันธ์ระหว่างประชากรกับพื้นที่ชลประทาน	๑๖๘
๔-๓	พื้นที่ปลูกพืชฤดูแล้งแยกรายตำบลปี ๒๕๒๑/๒๒, ๒๕๒๒/๒๓ และ ๒๕๒๓/๒๔	๑๘๑
๔-๔	พื้นที่ปลูกข้าวและถั่วลิสงปี ๒๕๒๑/๒๒, ๒๕๒๒/๒๓ และ ๒๕๒๓/๒๔	๑๘๔
๔-๕	พื้นที่ปลูกข้าว พื้นที่ชลประทาน ผลผลิตและผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ๒๕๑๔-๒๕๒๓	๒๒๑
๔-๑	ความสัมพันธ์ปัจจัยในกระบวนการผลิตทางการเกษตร	๒๔๑
๔-๒	ผลผลิตข้าว เฉลี่ยต่อไร่ของเกษตรกรในเขตโครงการ เปรียบ เทียบระหว่างพันธุ์พื้นเมืองกับพันธุ์รัฐบาล	๒๔๔
๔-๓	แบบแผนการปลูกพืช ๓ ครั้งต่อปี	๒๖๓
๖-๑	ความสัมพันธ์ระหว่างการชลประทานกับระบบโครงสร้าง เทคนิคในขั้นพื้นฐานและมาตรฐาน	๒๘๔

แผนที่

แผนที่		หน้า
๑-๑	พื้นที่ที่ทำการศึกษา	๑๒
๒-๑	อาณาเขตจังหวัดสกลนคร	๓๐
๒-๒	ชั้นความสูงจังหวัดสกลนคร	๓๑
๒-๓	ลักษณะพื้นผิวโลกจังหวัดสกลนคร	๓๒
๒-๔	ลุ่มน้ำ	๓๔
๒-๕	ลุ่มน้ำสงคราม ลำน้ำอูน และที่ตั้งโครงการ	๓๔
๒-๖	เขตการปกครอง เขตโครงการชลประทานน้ำอูน	๓๕
๒-๗	เส้นชั้นความสูง	๔๑
๒-๘	ลักษณะภูมิประเทศด้านตัดเขตโครงการ	๔๓
๒-๙	ลำน้ำ และหนองน้ำธรรมชาติ	๔๕
๒-๑๐	เส้นทางคมนาคม	๔๘
๒-๑๑	สมรรถนะของดินที่เหมาะสมในการปลูกข้าว	๖๕
๒-๑๒	สมรรถนะของดินที่เหมาะสมในการปลูกพืชไร่	๖๘
๒-๑๓	การใช้ที่ดินเขตโครงการชลประทานน้ำอูนปี ๒๕๑๙	๗๖
๒-๑๔	ความหนาแน่นของประชากรปี ๒๕๒๓	๘๔
๓-๑	คลองชลประทาน	๑๑๕
๓-๒	พื้นที่ส่งน้ำฤดูฝน	๑๑๗
๓-๓	เขตจัดรูปที่ดินและเขตคันคูน้ำ	๑๒๐
๔-๑	การใช้ที่ดินปี ๒๕๑๕	๑๓๕
๔-๒	การเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดิน (พื้นที่ปลูกข้าว) ปี ๒๕๑๕ และ ๒๕๑๙	๑๔๔
๔-๓	ขนาดประชากรปี ๒๕๑๕	๑๔๙
๔-๔	ขนาดประชากรปี ๒๕๒๓	๑๕๑
๔-๕	การเปลี่ยนแปลงขนาดประชากร	๑๕๖

แผนที่		หน้า
๔-๖	การเปลี่ยนแปลงความหนาแน่นประชากร	๑๕๗
๔-๗	การเปลี่ยนแปลงพื้นที่ถือครองเพื่อการทำนา	๑๖๑
๔-๘	การเปลี่ยนแปลงผลผลิตข้าว	๑๘๑
๔-๙	การเปลี่ยนแปลงมูลค่าข้าว	๑๘๓
๔-๑๐	พื้นที่ส่งน้ำฤดูแล้งปี ๒๕๒๑/๒๒ และ ๒๕๒๒/๒๓	๑๘๗
๔-๑๑	พื้นที่ส่งน้ำฤดูแล้งปี ๒๕๒๓/๒๔	๑๘๘
๔-๑๒	การเปลี่ยนแปลงมูลค่าการผลิตข้าวต่อครัวเรือน	๒๐๔